

Beszélgetés Kovács Bánk ferencendi szerzetessel – 2. rész

Frigyesy Ágnes | 2011-11-09 14:18

„Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki küldött engem, hogy elvégezzem az Ő művét.” (Jn 4,34) Ugyanezt teszem ma is, ebben élek, vallja életútjáról Bánk atya, aki rendkívül nagy érdeklődés és a hívek ragaszkodó szeretete mellett mutatta be gyémántmiséjét, 2011. november 5-én Budapesten, a belvárosi ferences templomban. Bánk atya szem-, fül- és koronatanúja volt az ateista kommunista diktatúrának. Rendíthetetlen hite és hűsége megtartotta Őt a mának. Beszélgetésünket ott hagytuk abba, hogy előljárója, Semjén atya titokban rábízta az Övéit...



– 1988 elején meghalt *Semjén atya*, s mikor meghallottam a halálhírét, tudtam, hogy ettől kezdve én vagyok a magyarországi Szűz Máriáról nevezett ferences rendtartomány tartományfőnöke. Életében, amikor váratlanul meglátogatott, megkérdeztem tőle, miért épp rám esett a választása, hiszen vezetői irányításban semmiféle gyakorlatom nem volt. – Azért gondoltam Rád, mert Te vagy a legfiatalabbak egyike, egymás után halnak meg öregjeink, gondoskodnunk kell róluk az utolsó idejükben, s el kell temetnünk őket! Te eltemeted a tartományt. Kissé meglepett ez a kérés, de azt gondoltam, ha ez a parancs, elvállalom. Megkérdeztem, hogy viszonyul rendtartományunkhoz az állam? Elmondta: készüljek fel, mert ha meghal, három napon belül tudják, ki lesz az utóda, hisz besúgja valaki.

– Ekkor már a rendszerváltozás előtti pillanatokban vagyunk...

– 1988 elején járunk. Nem felejtették el nekem, hogy Sárváron négyhónapos kurzusokat szerveztem felnőtt fiataloknak, akik talán meg sem voltak keresztelve, mégis közelebb vittem őket Istenhez. 1984-ben *Lékai* bíboros atya, aki a régi plébániámon Zalalövön született, mindenáron engem akart plébánosnak a Margit körúti budai ferences rendházba, mondván: ferences és világi pap is vagy. Áthelyezésemre mégsem került sor, mert a zalalövői híveim ostromolták a bíboros urat, hogy közöttük maradhassak. Akkor már enyhült a világ, nem féltem, hogy bárki is ártani tudna nekem. Szem- és fültanú vagyok, sokmindent láttam.

– Térjünk vissza egy kicsit az időben, melyik Szentírási igehelyet választotta Bánk atya pappá szentelésekor?

– Az újmiséés szentképen és a gyémántmisés meghívón is ugyanaz a Szentírási igehely olvasható: „*Az én eledelem az, hogy annak akarátát cselekedjem, aki küldött engem, hogy elvégezzem az Ő művét.*” (Jn 4,34) Ugyanebben élek, ugyanezt teszem ma is, de hadd mondjam el, hogy kezdtük el az új életet 1988-ban. Amikor elhunyt Semjén atya, feltártam a társaim előtt a titkot, átvettem hivatalosan a vezetést és döntő, fontos lépésre szántuk el magunkat. Az akkor *Pesti ferences templom*nak nevezett, ma *Belvárosi ferences templom* templomigazgatója a híres karvezető *Bucsi László* atya volt. Megkértem, engedje meg, hogy alkalmanként a földszinti hittanteremben összegyűjthessem a megmaradt maroknyi ferences szerzetest (összesen 65-en maradtunk), hogy közösen beszélgethessünk, esetleg közös szentmisét mutathassunk be. László atya nem gördített akadályt a kérésem elé, a termet megkaptam és a délelőtti utolsó hivatalos szentmise után bemutathattuk saját szentmiseáldozatunkat. 1989. február 14-én, a lourdes-i jelenés napján négy-öt püspököt szentelt fel Lékai bíboros úr. Ekkor szentelték püspökké *Várszegi Asztrikot*, a pannonhalmi főapátot és egyik kurzustársamat, *Takács Nándort*, ezért elmentem a szentelésre. Takács Nándor kármelita szerzetes volt, akkor láttam életemben először valóságos kármelita ruhát.

– Visszatérve még a kommunista évekre, Bánk atyát három és fél évre „levadászták” a papi pályáról...

– 1942-ben gyermekként kerültem el hazulról, s 1960. január 25-én megkaptam az egyházi hatóságtól az elbocsájtó levelet, melyet az *Állami Egyházügyi Hivatal* vezetőjének parancsára írtak: Magyarországon papként nem működhetek.

– Ekkor jött a kesztyűszabász időszak? Akkoriban a szellem emberei csak fizikai munkát végezhettek...



– Abban az időben mindenkinek kellett, hogy munkája legyen. Ha nem volt, munkakerülőként, börtönbe vitték. A bátyám magánkönyvelő, a sógora kikötő-parancsnok volt Sztálin-városban, a bátyám felsége a gyárban kapott gépiró munkát. Látták, milyen állapotban vagyok, beszéltek a munkaügyi felelőssel, hátha sikerül valamiféle állást szerezni a számomra. – Jöjjön ide, itt mindig van állás! –mondta a munkaügyi, végül mégsem kaptam állást. A *SZOLIDARITÁS szövetkezetet* apácák alapították azzal a céllal, hogy legyen munkahelyük azoknak, akiket a rendszer üldöz. Itt meghúzhatták magukat, miközben gyönyörű kézimunkákat készítettek. Kéréssel fordultam a „*szolidaritás közössége*” felé, amely meghallgatásra talált. Három és fél évet töltöttem kesztyű-szabással a papi élet helyett. A napi fizikai munka ellenére minden reggel szentmisét mutattam be, másfél évig egy plébánián kisegítő voltam, s minden vasárnap hivatalosan misézhettem. Körmenetet tartottam, éjféli misét mondtam, hitoktattam.

– **Tehát mindent, amit nem volt tanácsos abban az időben. Gondolom, jól megfigyelték Bánk atyát.**

– Három ÁVÓS-kihallgatásom volt, de fizikailag nem bántalmaztak.

– **Ma hány ferences él Magyarországon? Van-e utánpótlás?**

– Magyarországon jelenleg a hivatalos létszám 111 fő. Többen felmentésüket kérték, fiataljaink pedig, akiknek képzése a *Sapientia Főiskolán* folyik, a tanítási napokon étkezésben részesülnek a Belvárosi ferences rendházban.

– **Nem tart attól Bánk atya, hogy elnéptelenedik a ferences rend?**

– Nem. Van utánpótlás, akik jóképességű fiatal emberek. Próbálom élesztetni velük azt a tüzet, amit én már csak nehezen tudok izzásban tartani. Tíz év alatt többször súlyos betegségben szenvedtem, de Jézus Krisztus kegyelméből túléltem. Még feladatot bízott rám Urunk, amit el kell végeznem.

– **Mi Bánk atya ars poeticája?**

– Aranyosom! 15 évesen kezdtem az életemet a novíciátusban, 68 éve tettem fogadalmat. 1943 tavaszán a novíciátus második félévében, az iskolai könyvtárban megláttam egy könyvet, melynek borítóján azt olvastam: Uram, taníts meg imádkozni! Gondoltam ennek a könyvnek a segítségével megtanulok imádkozni. Azóta már tudom, azért kell imádkoznunk, hogy Isten ránk vonatkozó akaratát felismerhessem. Minden percben tudjam azt tenni, amit Isten ott és akkor tetetni akar velem. Engem ez átsegített minden nehézségen, ez segít most is.

– A Jóisten szellemileg jó erőben tartja Bánk atyát...

– Mindig erős ember voltam, rengeteg fizikai munkát végeztem, el tetszik tudni képzelni engem egy létrán, fenn huszonkét méter magasban? Már a legnagyobb 2003-as assisi egyetemes káptalanon is én voltam a legöregebb tartományfőnök. 2005-ben úgy búcsúztam el a Közép-európai ferences konferencia tagjaitól, hogy testvéreim, én többször nem veszek részt a káptalani gyűlésen, hisz én voltam a legöregebb. Urunk megadta nekem, hogy deréktől fölfelé egészséges vagyok, szellemi munkabírásom nagy. Naponta írom a szentírás-magyarázataimat, a www.kovacsbank-ofm.com weblapomat öt éve indítottam el, gyémántmisém alkalmából megjelent a legújabb könyvem. 48 éve foglalkozom életem irányítójával, a *Magyarok Nagyasszonya* témakörével. Már a disszertációm is erről írtam. 2000-ben megjelent egy könyvem a Szűzanyáról, mert komoly küldetésemnek érzem, hogy rávilágítsak a Nagyasszonyunk szerepének fontosságára. Ez éltetett, szívesen tartok előadást ebben a témakörben. Amikor Szűz Mária beszél Géza fejedelemmel és megvigasztalja, hogy fia születik, meglesz a folytonosság, megígéri neki, hogy népének mindig különleges patrónája lesz. Ezt a csodát nem szabad hagyni kivenni a kezünkől. Most ájtatossággént kezelik ezt a témát. De ez nem ájtatosság. Egy kiránduláson tartottam e témába illő előadást. Bánk Atya – mondták a hallgatók közül néhányan, ebből baj lesz, ha azt fogja hirdetni, hogy mi Mária népe vagyunk, mert más népek is szeretik Máriát. Azt válaszoltam: a mi esetünkben arról van szó, hogy Szent István hazáját mindenestől felajánlotta Szűz Máriának. Van-e még egy nép, akinek uralkodója ezt tette? Ezért csak gondoljuk végig: a Sátán, gyűlöli az Istent, a második isteni személyt, a Fiút különösen, és gyűlöli azt az asszonyt, aki megszülte Jézust a földre, hogy Megváltó legyen, s gyűlöli azt a népet, mely ennek az asszonynak az Országga. Ha mi nem merjük nyilvánosan Őt Nagyasszonyunknak elismerni, akkor hogy várhatjuk tőle, hogy megsegítsen minket?

Fotó: *Frigyesy Ágnes*